

1.4 પ્રાણીઓ શું ખાય છે ? (What do Animals Eat ?)

તમારી પાસે સંભાળ રાખવાલાયક કોઈ ઢોર (પશુ) કે પાલતુ પ્રાણી છે ? કૂતરો, બિલાડી, ભેંસ કે બકરી ?

આકૃતિ 1.8 સૂકાં ફળ ખાતી ખિસકોલી
તો પ્રાણીઓ ખાતા હોય તે ખોરાકથી તમે પરિચિત હશો જ. બીજાં પ્રાણીઓના ખોરાક વિશે શું જાણો છો ? તમે ક્યારેય જોયું છે કે, ખિસકોલી (આકૃતિ 1.8), કબૂતર, ગરોળી કે નાના કીટકો પોતાના ખોરાક તરીકે શું ખાય છે ?

પ્રવૃત્તિ 6

કોષ્ટક 1.5 પ્રાણીઓ અને તેનો ખોરાક

પ્રાણીનું નામ	પ્રાણીઓ ખાતા હોય તે ખોરાક
ભેંસ	ઘાસ, ખોળ, સૂકું ઘાસ, અનાજ
બિલાડી	નાનાં પ્રાણીઓ, પક્ષીઓ, દૂધ
ઉંદર	
સિંહ	
વાઘ	
કરોળિયો	
ગરોળી	
ગાય	
મનુષ્ય	
પતંગિયું	
કાગડો	
અન્ય	

ખોરાક : ક્યાંથી મળે છે ?

કોષ્ટક 1.5માં ઘણાં પ્રાણીઓની યાદી આપેલી છે. કેટલાંક પ્રાણીઓના ખોરાકની વિગતો પણ આપેલી છે. કોષ્ટકની ખાલી જગ્યા ભરો.

પ્રવૃત્તિ 7

કોષ્ટક 1.5 ફરીથી જુઓ અને નીચે આપેલાં પ્રાણીઓનાં જૂથ બનાવો. જૂથ 1માં માત્ર વનસ્પતિ કે વનસ્પતિની પેદાશ ખાતા હોય તેવાં પ્રાણીઓને રાખો. આ પ્રાણીઓને તૃણાહારી કહે છે. કેટલાંક એવાં પ્રાણીઓ છે કે, જે અન્ય પ્રાણીઓને ખાય છે. તેમને જૂથ 2માં મૂકો. તેવાં પ્રાણીઓને માંસાહારી કહે છે. તમે એવાં કોઈ પ્રાણીઓને જાણો છો કે, જે વનસ્પતિ તથા પ્રાણીને ખાતાં હોય ? તેમને જૂથ 3માં મૂકો. તેમને મિશ્રાહારી કહે છે. કોષ્ટક 1.6 મુજબ તૈયાર કરી અને ત્રણેય ખાનાંમાં પ્રાણીઓને અલગ-અલગ મૂકો.

કોષ્ટક 1.6

તૃણાહારીઓ	માંસાહારીઓ	મિશ્રાહારીઓ
ગાય	સિંહ	કૂતરો

પહેલી એ જાણવા માંગે છે કે,
કોષ્ટક 1.6 ભરતી વખતે મનુષ્યોને
કયા સ્થાને ગોઠવીશું ?

આપણે જાણીએ છીએ કે, આપણામાંથી ઘણા લોકો એવા હોય છે, જેને પૂરતો ખોરાક મળતો નથી. દેશમાં

ખોરાકનું વધુ ઉત્પાદન થઈ શકે તે માટેના ઉપાયો આપણે શોધવાની જરૂર છે. એટલું જ નહિ, આ

ખોરાક દરેકને સરળતાથી ઉપલબ્ધ થાય તેની ખાતરી પણ કરવી પડશે.

પારિભાષિક શબ્દો 😊

સામગ્રી (ઘટકો)	Ingredients
ખાવાલાયક (ખાદ્ય)	Edible
મધુરસ	Nectar
ફણગાવેલાં બીજ	Sprouted seeds
તૃણાહારી	Herbivore
માંસાહારી	Carnivore
મિશ્રાહારી	Omnivore

સા: શ રજી

-
-
-
-
-

જે પ્રાણીઓ ફક્ત પ્રાણીઓ ખાય છે, તેને માંસાહારી કહે છે